
Digitaalisen median tekniikat css tyylimäärittelyt jatkuu

31.3.2004

Harri Laine

1

CSS fontit

- **font-family:** *pilkulla eroteltu luettelo fonttinimiä*,
 - ensimmäistä listasta löytyvää fonttia käytetään – fontit eri ympäristöissä eri nimisiä, eikä kaikkia välttämättä ole tarjolla
 - geneerisille fonteille (*serif, sans-serif, cursive, fantasy, monospace*) on selainkohtaiset oletusarvot
- **font-style:** *normal / italic / oblique*
- **font:** [<font-style> || <font-variant> || <font-weight>]? <font-size> [/ <line-height>]? <font-family>
 - **kokoaa yhteen kaikki fonttimääreet**
 - **esim.**
`<p style="font: italic bold 12pt Arial,sans-serif">`

31.3.2004

Harri Laine

2

CSS teksti

- Tekstin sijoittelu ja muotoilumääreisiin kuuluvat mm:
- `text-indent`: *sisennyksen määrä kappaleen alussa*,
esim. `text-indent: 2em` = 2 merkkikorkeutta
- `line-height`: *rivivälitys*
esim. `line-height: 1.5em`
- `text-align`: *left, right, center, (justify)*
– vaakasijoittelu, sijoittelee koko elementin sisällön
myös kuvat

31.3.2004

Harri Laine

3

CSS div elementti

`<div>` -elementti kokoaa yhteen joukon muita elementtejä

- aloittaa uuden lohkon (rivivaihto alkuun)
- käytetään tyypillisesti kun halutaan kohdistaa muotoilumääreitä joukkoon elementtejä

```
<div style="line-height:1.5em">
```

```
<p>eka kappale</p>
```

```
<p>toinen kappale</p>
```

```
</div>
```

kummankin kappaleen rivivälitys 1.5

31.3.2004

Harri Laine

4

CSS span-elementti

- `` -elementti rajaa elementin sisällä poikkeavasti muotoiltavaksi halutun elementin
- esim.

```
<p>Tämä teksti sisältää  
  <span style="font-size:xlarge">ISON</span>  
  sanan</p>
```

31.3.2004

Harri Laine

5

CSS-teksti

- `vertical-align`: *baseline* | *sub* | *super* | *top* | *text-top* | *middle* | *bottom* | *text-bottom* | <percentage>
 - tekstin / kuvan korkeussuuntainen sijoittelu suhteessa ympäristöön
- `text-decoration`: *none*, *underline*, *overline*, *line-through*, *blink*

31.3.2004

Harri Laine

6

CSS display

- Näyttötapa
- `display`: *none / block / inline / list-item*
 - *none*: ei näytetä
 - *block*: edeltävä rivinvaihto
 - *inline*: ei edeltävää rivinvaihtoa
 - *list-item*: kuten *block*, mutta eteen lista-alkion merkki
- *none*
 - jos halutaan jättää valikkoja, kuvia, yms pois paperille tulostettaessa
 - dynaamiset valikot – alivalikot piilossa

31.3.2004

Harri Laine

7

CSS värit

- Värit:
 - `color` määrittää piirtoväriin (teksti, kehikot) `background-color` taustaväriin.
 - 16 värille nimi: (*aqua, black, blue, fuchsia, gray, green, lime, maroon, navy, olive, purple, red, silver, teal, white, and yellow*)
- `rgb` arvot:
 - `#rrggbb` esim. `#ffcc00`
 - `#rgb` esim. `#fc0`
 - `rgb(x,x,x)` $0 \leq x \leq 255$ esim. `rgb(255,204,0)`
 - `rgb(y%,y%,Y%)` $0 \leq y \leq 100$, esim. `rgb(100%,80%,0%)`

31.3.2004

Harri Laine

8

CSS vÄrit

- **color** periytyy dokumenttipuussa, ei kuitenkaan linkkeihin
- **background-color** ei periydy
- VÄrien valinnassa huomioitava
 - erottuvuus
 - yhteensopivuus
 - esteettömyys

31.3.2004

Harri Laine

9

CSS taustakuvat

- Taustakuvat
- **background-image: url(URL)**
 - *esim: **background-image:url(../myimg/factory.jpg);***
 - *kuva typistetään, jos se ei mahdu kokonaan alueelle*
 - *jos kuva on pienempi kuin alue, kuvaa monistetaan sijoituskohdastaan alkaen. Monistukseen voidaan vaikuttaa **background-repeat** mÄäreellä:*
 - **repeat:** *tÄyttÄÄ alueen*
 - **repeat-x:** *monistetaan vain vaakatasossa*
 - **repeat-y:** *monistetaan vain pystytasossa*
 - **no-repeat:** *ei monisteta*

31.3.2004

Harri Laine

10

CSS taustakuvat

- Taustakuvan sijoituskohta suhteessa pohjaelementtiin voidaan määritellä **background-position** määreellä.
- Oletusarvo on 0%, 0%, eli vasen ylänurkka
 - vaakasuunta: *left, center, right*
 - korkeussuunta: *top, center, bottom*
 - prosenttiarvot: esim 50%, 10% tarkoittaa, että kuvan kuvapiste, joka on vaakatasossa keskellä ja 10% yläreunasta sijoitetaan vaakatasossa alueen keskelle ja 10% alueen yläreunasta alaspäin.

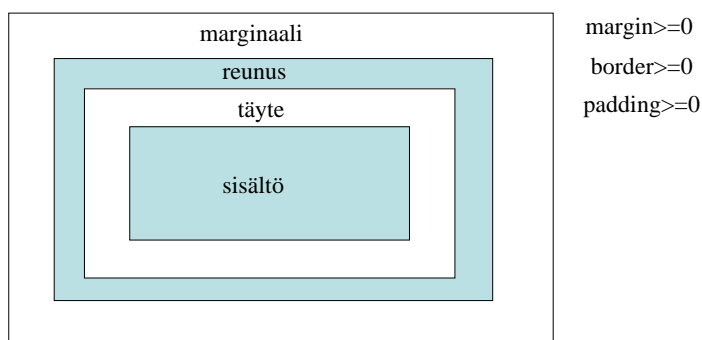
31.3.2004

Harri Laine

11

CSS laatikkomalli ladonnassa

- laatikkomalli, elementti sijoitetaan suorakaiteen muotoiseen laatikkoon

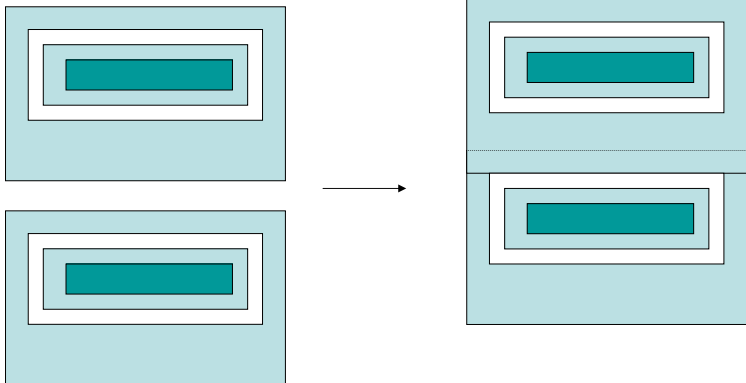

31.3.2004

Harri Laine

12

CSS laatikkomalli ladonnassa

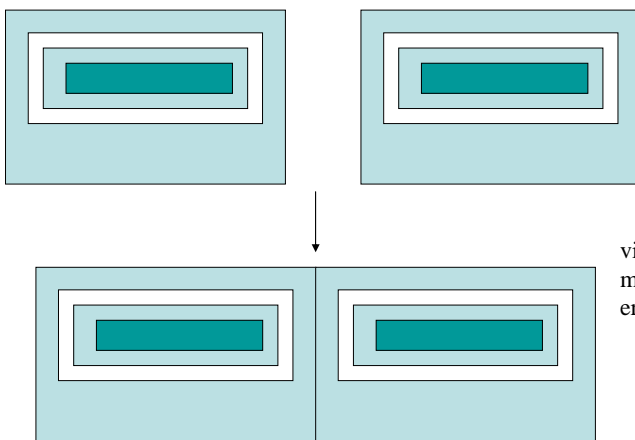

The diagram illustrates the process of stacking overlapping boxes. On the left, two identical boxes are shown, one overlapping the top of the other. An arrow points to the right, where the two boxes are now stacked vertically, sharing a common horizontal boundary. Each box contains a teal rectangle with a white border, all within a light blue container box.

päällekkäisten laatikoiden ala- ja ylämarginaalit limittyvät

31.3.2004 Harri Laine 13

CSS laatikkomalli ladonnassa

The diagram illustrates the process of joining side-by-side boxes. On the top, two identical boxes are shown side-by-side with a gap between them. An arrow points down to the bottom, where the two boxes are now joined side-by-side, with the gap closed. Each box contains a teal rectangle with a white border, all within a light blue container box.

vierekkäisten laatikoiden marginaalit pysyvät erillään

31.3.2004 Harri Laine 14

CSS laatikkomalli ladonnassa

- ylä, ala, vasen ja oikea marginaali, reunus ja täyte voidaan määrittellä kaikki erikseen.
 - marginaalista ja täytteestä vain leveys (width) reunuksesta lisäksi: piirtotapa (border-style) ja väri (color). (katso esim2.html)
- Taulukkojen kohdalla voidaan määrittellä erikseen koko taulukon reunus ja alkioden ja rivien reunukset
 - border-spacing määrittelee reunusten etäisyyden (arvolla 0 reunukset yhtyvät, border-collapse:collapse saa aikaan saman asian).

31.3.2004

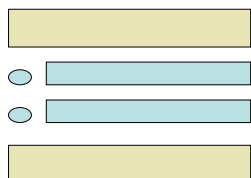
Harri Laine

15

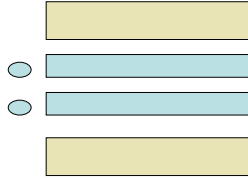
CSS-listat

- Listoja ladottaessa voidaan määrittellä
 - millaisia lista-alkion tunnuksia käytetään ([list-style-type](#), [list-style-image](#))
 - tyhjä, pallo, neliö, numero, kirjaimet valmiina
 - miten tunnukset sijoitetaan ([list-style-position](#))

– inside

outside

31.3.2004

Harri Laine

16

CSS elementin sijoittelu

- Elementtien sijoitteluun voidaan vaikuttaa position määreellä:
 - **absolute**: annetaan täsmällinen sijoituskohta suhteessa sijoitettuun sisältäjänsä
 - muut elementit sijoitetaan kuin absoluuttisesti sijoitettua elementtiä ei olisikaan
 - voivat mennä päällekkäin, elementtien koko ja sijoittelumääreillä huolehdittava, ettei synny sotkua
 - **fixed**: elementti sijoitetaan absoluuttisesti ja pysyy paikallaan sivua vieritettäessä
 - **relative**: elementtiä siirretään suhteessa sen 'normaliin' sijoittumiskohtaan (normaaliin sijoittumiskohtaan jää tilavaraus)

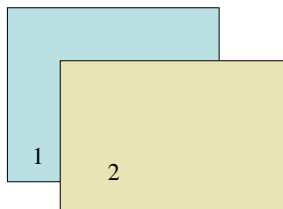
31.3.2004

Harri Laine

17

CSS sijoittelu

- Päällekkäin menevien elementtien piirtojärjestystä voi säädellä z-index- määreellä
 - mitä suurempi arvo sitä myöhemmin piirretään

31.3.2004

Harri Laine

18